

Uždarosios akcinės bendrovės
Viešųjų investicijų plėtros agentūros

**TARPINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE**

UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ
2021 M. RUGSĖJO 30 D.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos Nr.	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	1	329.873	300.714
Ilgalaikis materialusis turtas	2	79.874	49.178
Teisės į nuomojamą turta	3	257.710	101.112
Investicijos į vertybinius popierius	4	3.729.946	3.693.632
Suteiktos paskolos	5	2.035.400	170.007
Asocijuotųjų įmonių akcijos	5	1	1
Investicijos į 3 jūrų fondą		7.124.981	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	5	25.709	17.905
Ilgalaikio turto iš viso		13.583.494	4.332.549
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	6		
Išankstiniai apmokėjimai	7	135.192	139.412
Asocijuotųjų įmonių skolos	8		
Ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis	4, 5, 8	88.361	332.482
Kitos gautinos sumos	8	10.666.742	1.091.215
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	8	57.539	-
Trumpalaikės investicijos	9	-	1.499.000
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	8.546.518	6.202.872
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	11	25.491	22.421
Trumilaikio turto iš viso		19.519.843	9.287.402
TURTO IŠ VISO		33.103.337	13.619.950
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įmonės savininko kapitalas (įstatinis kapitalas)	12	31.001.130	11.001.151
Privalomasis rezervas arba atsargos (rezervinis) kapitalas	13	290.505	250.321
Kiti rezervai (specialusis kapitalo rezervas)	13	141.115	60.748
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	14	963.482	803.673
Nuosavo kapitalo iš viso		32.396.232	12.115.893
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai		6.082	6.082
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		228.693	257
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso	15	234.775	6.339
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Skolos tiekėjams		19.807	24.651
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		165.310	111.317
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		102.104	1.220.411
Pelno mokesčio įsipareigojimai		154.971	103.273
Sukauptos sąnaudos, ateinančių laikotarpių pajamos		30.138	38.066
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso	15	472.330	1.497.718
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		33.103.337	13.619.950

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos Nr.	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.
Pajamos		2.926.178	2.271.479
Kitos veiklos pajamos		29.654	19.665
Pajamų iš viso	14	2.955.832	2.291.144
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija		(140.000)	(126.032)
Išmokos darbuotojams ir kitos susijusios išmokos		(1.404.994)	(1.124.582)
Konsultacinės paslaugos		(83.886)	(70.759)
Centrinės projektų valdymo agentūros paslaugos, kitos savikainos sąnaudos		(17.495)	(49.185)
Atidėjinių pasikeitimas		(44.692)	(2.188)
Ilgalaikio turto priežiūros, eksploatavimo sąnaudos		(54.632)	(44.151)
Komunalinės, automobilio sąnaudos		(34.870)	(19.737)
Komandiruočių sąnaudos		(2.151)	(4.365)
Ryšių paslaugų, automobilių stovėjimo akstelės nuomos sąnaudos		(30.870)	(29.072)
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos		(21.525)	(22.975)
Biuro, kitos bendrosios administracinės sąnaudos		(119.711)	(145.987)
Sąnaudų iš viso	14	(1.954.826)	(1.639.033)
Veiklos pelnas		1.001.006	652.111
Finansinės veiklos pajamos (kitos palūkanų ir panašios pajamos)	14	7.724	24.953
Finansinės veiklos sąnaudos (palūkanų ir kitos panašios sąnaudos)	14	(17.122)	(6.993)
Finansinės veiklos rezultatas		(9.398)	17.960
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		991.608	670.071
Pelno mokestis		(148.676)	(91.702)
Grynasis pelnas	14	842.932	578.369
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Kitos bendrosios pajamos, kurios bus perkeliamos į pelną (nuostolius) ateityje		-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		842.932	578.369

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pastabos	Apmokėtas įstatinis arba pagrindinis kapitalas	Privalomasis arba atsargos (rezervinis) kapitalas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. likutis		11.001.151	236.604	33.314	274.339	11.545.408
Įstatinio kapitalo didinimas						
Grynasis metų pelnas					578.369	578.369
Dividendai					(205.754)	(205.754)
Sudaryti rezervai			13.717	27.434	(41.151)	-
Panaudoti rezervai						
Koregavimas					1	1
Kitos išmokos						
2020 m. rugsėjo 30 d. likutis		11.001.151	250.321	60.748	605.804	11.918.024
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		11.001.151	250.321	60.748	803.673	12.115.893
Įstatinio kapitalo didinimas		19.999.979				19.999.979
Grynasis metų pelnas					842.932	842.932
Dividendai					(562.571)	(562.571)
Sudaryti rezervai			40.184	80.367	(120.551)	-
Koregavimas					(1)	(1)
Kitos išmokos						
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis		31.001.130	290.505	141.115	963.482	32.396.232

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pas ta- bos	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai)		842.932	578.369
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		140.000	126.032
Atidėtojo pelno mokesčio turto sumažėjimas (padidėjimas)		(7.804)	-
Atsargų, išskyrus sumokėtus avansus, sumažėjimas (padidėjimas)			
Sumokėtų avansų sumažėjimas (padidėjimas)		4.220	6.964
Pirkėjų skolų sumažėjimas (padidėjimas)			
Įmonių grupės įmonių ir asocijuotųjų įmonių skolų sumažėjimas (padidėjimas)		-	(37.323)
Kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(9.386.652)	(302.486)
Trumpalaikių investicijų sumažėjimas (padidėjimas)		1.499.000	4.700.900
Ateinančių laikotarpių sąnaudų ir sukauptų pajamų sumažėjimas (padidėjimas)		(3.070)	(1.580)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)			
Kitų ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		228.436	2.223
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų avansų padidėjimas (sumažėjimas)		(4.844)	19.324
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		53.993	43.265
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(1.049.817)	(8.614)
Sukauptų sąnaudų ir ateinančių laikotarpių pajamų padidėjimas (sumažėjimas)		(7.928)	75.097
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		(7.691.534)	5.202.171
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		(139.341)	(60.165)
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		(36.314)	(3.653.702)
Paskolų suteikimas		(1.865.393)	(400.000)
Teisės į nuomojamą turtą		(236.199)	(12.274)
Investicijos į 3 jūrų fondą		(7.124.981)	-
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(9.402.228)	(4.126.141)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		19.437.408	(205.574)
Dividendų išmokėjimas		(562.571)	(205.574)
Įstatinio kapitalo didinimas		19.999.979	-
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais			77.921
Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas			
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas			77.921
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas			
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		19.437.408	(127.833)
Valiutų kursų pokyčio įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		2.343.646	948.197
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		6.202.872	523.324
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		8.546.518	1.471.521

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatsiejama šių finansinių taskaitų dalis

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau - VIPA) - 2012 m. lapkričio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1428 įsteigta finansų įstaiga. VIPA yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, Juridinių asmenų registre įregistruota 2013 m. balandžio 11 d., įmonės kodas 303039520, registracijos adresas - Lukiškių g. 2, Vilnius, Lietuva, veiklos vykdymo vieta - Gedimino pr. 18/ Jogailos g. 2, Vilnius. VIPA duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

VIPA yra valstybės įsteigta finansų įstaiga, kurios tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos nepakankamumas, siekiant pelningos veiklos, kuriant, įgyvendinant bei administruojant finansines priemones, skirtas viešojo sektoriaus investicijoms viešosios infrastruktūros bei viešųjų paslaugų modernizavimui, ir teikiant su šiomis finansinėmis priemonėmis susijusias finansines paslaugas.

VIPA teikė lengvatines paskolas aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučiams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR švietimo ir mokslo ministro ir LR aplinkos ministro patvirtintą programą, kurios tikslas - atnaujinti (modernizuoti) bendrabučius, pastatytus pagal iki 1993 metų galiojusius statybos techninius normatyvus, siekiant racionalaus energinių išteklių naudojimo, pagerinti studentų ir mokinių gyvenimo bendrabučiuose sąlygas. Lėšos lengvatinėms paskoloms pagal šią programą buvo skiriamos taikant Europos Komisijos JESSICA iniciatyvą.

VIPA teikia lengvatines paskolas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) pagal LR Vyriausybės patvirtintą programą, kurios tikslas - sumažinti šiluminės energijos sąnaudas, racionaliai naudoti energijos išteklius, užtikrinti efektyvų būsto naudojimą, gerinti gyvenamąją aplinką bei gyventojų gyvenimo kokybę.

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroluojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko, VIPA paskirta finansiniu tarpininku.

Remiantis sėkminga JESSICA KF įgyvendinimo patirtimi bei įvertinus visus finansinių priemonių privalumus 2014-2020 m. periodu apsispręsta plėsti finansinių priemonių taikymą ir panaudojant 2014-2020 m. ES struktūrinių fondų lėšas įsteigtas Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo. VIPA paskirta DNMF valdytoja.

VIPA paskirta Energijos efektyvumo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų fondų valdytoja. 2019 m. vasario 1 d. Finansų ministerija su Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė trišalę sutartį, kuria įsteigė Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamą Vandentvarkos fondą.

2018 m. spalio 17 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1046 VIPA pavesta vykdyti NPĮ veiklą urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų plėtros, būsto ir viešosios arba viešajam interesui tenkinti skirtos infrastruktūros objektų atnaujinimo ir plėtros, energijos vartojimo efektyvumo skatinimo srityse. VIPA planuoja investicijas į tas viešojo sektoriaus sritis, kuriose finansavimas neteikiamas ar nepakankamas arba sąlygos nėra optimalios.

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys VIPA veiklą: Akcinių bendrovių įstatymas, Finansų įstaigų įstatymas, LR Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas, Lietuvos nacionalinių plėtros įstaigų vidaus kontrolės reikalavimų aprašas, Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašo tvarkymo taisyklės, Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės, LR Vyriausybės nutarimas Nr. 665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, Viešųjų pirkimų įstatymas, Buhalterinės apskaitos įstatymas ir mokesčių apskaičiavimą bei mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

VIPA administracijos vadovas - generalinis direktorius Gvidas Dargužas, einantis šias pareigas nuo 2013 m. gegužės 2 d.

2021 m. rugsėjo 30 d. VIPA dirbo 71 darbuotojai (iš jų 3 vaiko priežiūros atostogose), vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius - 68,5.

VIPA finansinės būklės ataskaitoje, bendrųjų pajamų ataskaitoje, pinigų srautų ataskaitoje bei nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje ir aiškinamojo rašto pastabose duomenys pateikiami suminiais skaičiais, euro tikslumu. VIPA finansinės ataskaitos sudarytos 2021 m. lapkričio 12 d.

VIPA filialų ir atstovybių neturi.

VIPA yra komandinės ūkinės bendrijos „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ tikrasis narys. Bendrijos Tikrojo nario įnašas yra 1 Eur (vienas euras).

VIPA veiklos tyrimų ir plėtros srityje nevykdė.

VIPA VEIKLOS JURIDINIS PAGRINDAS

VIPA veiklos juridinis pagrindas nustatytas uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros įstatų patvirtinimo LR Finansų ministro 2013 m. vasario 8 d. įsakyme Nr. 1K-059 (kartu su 2015 m. gegužės 20 d., 2016 m. kovo 17 d., 2016 m. gruodžio 6 d., 2017 m. vasario 22 d., 2018 m. sausio 17 d., 2019 m. kovo 8 d. LR Finansų ministro įsakymų Nr. 1K-180, 1K-88, 1K-431, 1K-60, 1K-14, 1K-80 pakeitimais).

VIPA Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu atstovauja Lietuvos valstybę Trijų jūrų iniciatyvos Investiciniame fonde (toliau - 3J fondas). 3J fondas yra skirtas investuoti į infrastruktūros plėtros projektus, kuriais plėtojama transporto, energetinės ir skaitmeninės jungtys tarp valstybių Centrinėje ir Rytų Europoje ir sumažinti šių šalių socialinius-ekonominius skirtumus lyginant su Vakarų Europa. Valstybės investuojančios į 3J fondą tampa jo steigėjomis (A klasės narėmis) ir įgyja teisę priimti strateginius sprendimus dėl jo veikos. 2020 m. lapkričio mėn. JAV Atstovų rūmai priėmė rezoliuciją remti 3J fondą.

Lietuva įsipareigojo investuoti iki 20 mln. Eur įsigyjant 3J fondo A klasės akcijų ir įgyvendinti valstybės, kaip vienos iš 3J fondo akcininkų, turtines ir neturtines teises bei pareigas. Šiam tikslui Vyriausybė 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1323 padidino VIPA įstatinį kapitalą 19.999.978,72 Eur (2020 m. 999.988,80 Eur, 2021 m. - 18.999.989,92 Eur). 2020 m. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-428 pakeisti VIPA įstatatai. Po padidinimo VIPA įstatinis kapitalas siekia 31.001.129,76 Eur.

Įstatinio kapitalo didinimui lėšos skiriamos du kartu, t.y. dalis lėšų įstatinio kapitalo didinimui (999.988,80 Eur) buvo gauta 2020 m. gruodžio 16 d. 2021 m. liepos 15 d. gauta 9.499.994,96 Eur.

Likusi suma bus pervesta 2021 m. IV ketvirtį.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje visos turimos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

2021 m. rugsėjo 30 d. VIPA neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Visos VIPA akcijos (100 proc.) priklauso valstybei, kurios savininko nuosavybės teises įgyvendina LR finansų ministerija.

Įstatuose nustatytas VIPA veiklos tikslas - finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą srityse, kuriose yra rinkos napakankamumas, siekiant pelningos veiklos.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios VIPA finansinės ataskaitos (VIPA parengta vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais). Šie apskaitos principai nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės savikainos pagrindu.

VIPA finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

VIPA apskaita vedama laikantis kaupimo, atsargumo, palyginimo, įmonės veiklos tęstinumo, turinio svarbos bei kitų apskaitos principų.

Šiuo metu galiojantys standartai ir jų aiškinimai

Šiuo metu galioja toliau išvardyti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) išleisti ir ES priimti persvarstyti standartai, egzistuojančių standartų papildymai ir išaiškinimai:

- 16-ojo TFAS Nuoma, susijusi su Covid-19 nuomos koncesijomis, pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. birželio 1 d.);
- 3-iojo TFAS Verslo jungimai pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d.);
- 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pakeitimai: Palūkanų normos etalono reforma (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d.);
- 1-ojo TAS ir 8-ojo TAS pakeitimai: Materialumo apibrėžimas (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d.);
- Nuorodų į TFAS standartus koncepcijos pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d.);

Aukščiau išvardintų standartų pakeitimų pritaikymas neturėjo reikšmingos įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms.

TASV išleisti, ES patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

VIPA nepritaikė šių TFAS, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų pasirašymo datą, bet dar neįsigalioję:

- 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS, 7-ojo TFAS, 4-ojo TFAS ir 16-ojo TFAS pakeitimai: Palūkanų normos etalono reforma - 2 aspektas (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d.);
- 4-ojo TFAS Draudimo sutartys - 9 TFAS atidėjimas pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d.).

VIPA mano, kad šių standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir išaiškinimų, pritaikymas neturės reikšmingos įtakos VIPA finansinėms ataskaitoms jų pradinio taikymo laikotarpiu.

TASV išleisti, bet ES dar nepatvirtinti standartai ir aiškinimai

Šiuo metu ES priimti TFAS beveik nesiskiria nuo standartų, patvirtintų Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV), išskyrus žemiau išvardintus standartus, šiuo metu galiojančių standartų ir išaiškinimų pakeitimus, kurie iki šių finansinių ataskaitų patvirtinimo dar nebuvo patvirtinti ES (žemiau esančios galiojimo datos taikomos TFAS pilna apimtimi):

- 17-asis TFAS Draudimo sutartys (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d.);
- 1-ojo TAS Finansinių ataskaitų pateikimas: Įsipareigojimų klasifikavimas į trumpalaikius ir ilgalaikius (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d.);
- 3-ojo TFAS Verslo jungimai, 16-ojo TAS Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai, 37-ojo TAS Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas, bei įvairių standartų pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d.);
- 1-ojo TAS Finansinių ataskaitų pateikimas ir TFAS praktikos ataskaita 2 pasikeitimai: Apskaitos politikos atskleidimas (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d.);

- 8-ojo TAS Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos pakeitimai: Apskaitinių įvertinimų apibrėžimas (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d.);
- 16-ojo TFAS Nuoma, susijusi su Covid-19 nuomos koncesijomis po 2021 m. birželio 30 d., pakeitimai (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. balandžio 1 d.).

VIPA mano, kad šių standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir išaiškinimų pritaikymas neturės reikšmingos įtakos VIPA finansinėms atskaitoms jų pradinio taikymo laikotarpiu.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.3. NEMATERIALUSIS TURTAS

Nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Nematerialusis turtas yra prisipažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad VIPA gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas ir neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kuris yra riboto tarnavimo laiko, yra apskaitomas įsigijimo verte (savikaina), atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą (jei toks yra). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingą tarnavimo laiką. Pelnas ar nuostoliai dėl nematerialiojo turto nurašymo yra apskaitomi kaip gryųjų pardavimo įplaukų ir apskaitinės turto vertės skirtumas ir yra pripažįstami kaip pelnas ar nuostoliai, kai turtas yra nurašomas.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, naudojimo pobūdį.

Nematerialusis turtas, kuris yra neriboto tarnavimo laiko, nėra amortizuojamas, bet kasmet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo, individualiai arba pinigų generuojančio vieneto lygmenyje. Kasmet yra vertinimas neriboto tarnavimo laikas siekiant nustatyti, ar turtas gali būti naudojamas neribotą laiką. Jei ne, toks nematerialusis turtas perspektyviai perklasifikuojamas iš neriboto naudojimo laiko į riboto naudojimo laiką. VIPA 2021 m. rugsėjo 30 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. neturėjo neriboto tarnavimo nematerialiojo turto.

VIPA nematerialųjį turtą sudaro programinė įranga ir licencijos.

Licencijos

Už licencijas sumokėtos sumos yra kapitalizuojamos ir amortizuojamos per 3 metus.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3-7 metų laikotarpį. Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą, kurią VIPA tikisi gauti iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpiu, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.4. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir (arba) pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos pridėdant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės.

VIPA nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokius naudingo tarnavimo laikotarpius:

- kompiuterinei technikai ir ryšių priemonėms - 3 metai,
- mašinoms ir įrengimams - 5 metai,
- baldams - 6 metai.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra peržiūrimi kasmet užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.5. FINANSINIS TURTAS

Vadovaujantis TFAS 9 “Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas” finansiniam turtui priskiriami:

- 1) gryniesiems pinigais;
- 2) kitų įmonių nuosavybės instrumentais;
- 3) sutartinės teisės: i) gauti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą iš kitos įmonės; ii) arba apsiekti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai palankiomis sąlygomis;
- 4) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali būti įpareigota gauti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apsikeitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Vykdant 9-tojo TFAS nuostatas finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

- 1) finansinį turtą, kuris vertinamas amortizuota savikaina;
- 2) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis bendrųjų pajamų ataskaitoje;
- 3) finansinį turtą, kuris vertinamas tikrąja verte, vertės pokytį pripažįstant pelnu ar nuostoliais bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinis turtas klasifikuojamas ir įvertinamas, t.y. kuriai iš nurodytų finansinio turto grupių turėtų būti priskiriamas, naudojant du testus/vertinimo kriterijus:

- 1) ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelis (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą siekiant generuoti pinigų srautus, t.y. surenkant sutartinius pinigų srautus, perduodant finansinį turtą arba naudojant abu būdus);

- 2) finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (įvertinama, ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimus).

Finansinių priemonių vertės sumažėjimo pripažinimo etapai, kurių naudojimas priklauso nuo kredito rizikos blogėjimo laipsnio po pirminio pripažinimo, yra trys. Pirminio finansinio turto pripažinimo metu ūkio subjektas turi registruoti atidėtuosius finansinio turto, apskaitomų tikrąją vertę, nuostolius ateinantiems 12 mėnesių. Toks pripažinimas taikomas finansiniam turtui, kuris dėl tam tikrų įvykių ar aplinkybių, susidarančių per ateinančius 12 mėnesių, galėtų lemti finansinius nuostolius ateityje (nebūtinai 12 mėnesių bėgyje). Kiekvieno finansinio periodo pabaigoje ūkio subjektas turi įvertinti, ar nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepasikeitė finansinės priemonės kredito rizika.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąją vertę pelne (nuostoliuose)

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja vertę pelne (nuostoliuose), priskiriamas turtas, skirtas parduoti, t.y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. VIPA neturi investicijų, vertinamų tikrąja vertę pelne (nuostoliuose).

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo vertę. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos. VIPA turi investicijų (vyriausybės vertybiniai popieriai), laikomų iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriuo neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra pripažįstamos gautinų lėšų tikrąja vertę. Paskolos ir gautinos sumos yra apskaitomos amortizuota vertę naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas) atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti, - tai finansinis turtas, kuris nėra išvestinė finansinė priemonė, skirta parduoti, ir kuris nepriskiriamas nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja vertę. Nerealizuotas pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos perskaičiavimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol investicijos bus parduotos ar bus pripažintas jų vertės sumažėjimas. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kai finansinio turto, skirta parduoti, tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, toks finansinis turtas apskaitomas įsigijimo vertę. VIPA neturi finansinio turto, skirta parduoti.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą įvertinamas finansinis turtas, kad nustatyti, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais

sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

2.6. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- VIPA išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- VIPA perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir / arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai VIPA perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria VIPA yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią VIPA gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas yra pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą VIPA įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų

pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pirminio pripažinimo metu nustatytą apskaičiuotų palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotųjų gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinių ataskaitų sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ir parodomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Kitas turtas

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.8. ATSARGŲ APSKAITA

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina - priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė - įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas rinkodaros ir paskirstymo išlaidas. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. PINIGAI IR JŲ EKIVALENTAI

VIPA pinigus sudaro pinigai, esantys bankų sąskaitose (kasos nėra). Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

2.10. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Vadovaujantis 9 TFAS "Finansinės priemonės: klasifikacija ir vertinimas" nuostatomis finansiniai įsipareigojimai apibūrinami kaip:

- 1) sutartinis įsipareigojimas: i) pateikti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitai įmonei; ar ii) apsiukeisti finansiniu turtu ar įsipareigojimais su kita įmone įmonei potencialiai nepalankiomis sąlygomis;
- 2) sutartis, kurios pagrindu ateityje bus arba gali būti atsiskaitoma pačios įmonės nuosavybės instrumentais ir tai: i) ne išvestinės finansinės priemonės, kurių pagrindu įmonė yra arba gali

būti įpareigota pateikti kintamą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų; arba ii) išvestinės finansinės priemonės, už kurias bus arba gali būti atsiskaitoma kitais būdais, nei apskaitimas fiksuota grynujų pinigų suma ar kitu finansiniu turtu už fiksuotą skaičių pačios įmonės nuosavybės instrumentų.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas fiksuojamas tuomet, kai mokėtinos sumos yra neapmokėtos daugiau nei 30 dienų nuo apmokėjimo termino. Finansinėms priemonėms su maža kredito rizika yra priimta taikyti nereikšmingą kredito rizikos padidėjimą.

Paskolos ir skolos su palūkanomis

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio išlaidas. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą, išskyrus kapitalizuojamas skolini-mosi išlaidas, kurios aprašytos žemiau.

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui turto, kuriam reikia laiko paruošti numato-mam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolos priski-riamos ilgalaikėms, jei iki ataskaitų datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas ataskaitų datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos įsipareigojimai

Prekybos įsipareigojimai yra neišvestiniai finansiniai įsipareigojimai su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuriais neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Tokie įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota verte, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai prekybos įsipareigojimai yra nurašomi arba amorti-zuojami.

Kiti įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami, atsiradus įsipareigojimams vykdant veiklą. Prie įsiparei-gojimų taip pat priskiriami ir nepanaudotų atostogų įsipareigojimai darbuotojams.

Atsižvelgiant į tai, kad 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 11 prioriteto „Tech-ninė parama veiksmų programai administruoti“ priemonės Nr. 11.0.1-CPVA-V-201 „Veiksmų pro-gramos administravimas“ lėšos yra skirtos veiksmams, susijusiems su tam tikros 2014-2020 m. ES struktūrinės veiksmų programos administravimu, bet ne tikslinė parama VIPA, todėl prie kitų įsipa-reigojimų priskiriamos ir gautos sumos ilgalaikio turto įsigijimui. Šiomis sumomis dengiamas minėto turto nusidėvėjimo sąnaudos.

2.11. FINANSINĖ IR VEIKLOS NUOMA

VIPA nustato, ar susitarimas yra nuoma arba apima nuomą, atsižvelgdama į sandorio esmę susitari-mo sudarymo data, kuomet susitarimo įvykdymas priklauso nuo specifinio turto panaudojimo arba susitarimas suteikia teisę panaudoti turtą.

Finansinė nuoma - VIPA kaip nuomininkas

Pasirašius sutartį, VIPA įvertina, ar sutartis yra nuoma, ar ją sudaro nuoma. VIPA pripažįsta turto nuomos teisės turtą ir atitinkamą nuomos įsipareigojimą atsižvelgiant į visus nuomos susitarimus, kuriuose VIPA yra nuomininkas, išskyrus trumpalaikę nuomą (nuoma, kurios nuomos terminas yra 12 mėnesių ar trumpiau) ir mažos vertės turto nuomą. Šiai nuomai VIPA pripažįsta nuomos įmokas kaip veiklos sąnaudas tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Nuomos įsipareigojimai iš pradžių yra įvertinami dabartine nuomos įmokų suma, kuri dar nėra sumokėta, vėliau ją diskontuojant naudojant nuomos sutartyje numatytas palūkanas. Jei nuomos sutartyje nėra nustatytos palūkanos, VIPA naudoja savo skolinimosi normą.

Turto nuomos teisės turtą sudaro pradinis atitinkamo nuomos įsipareigojimo įvertinimas, nuomos įmokos, sumokėtos dienos pradžioje arba anksčiau, atėmus gautas nuomos nuolaidas ir visas pradines tiesiogines išlaidas. Vėliau jie yra įvertinami savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Teisė naudoti turtą yra nudėvima per pagrindinio turto nuomos arba naudingo tarnavimo laiką, įvertinus kuris iš jų yra trumpesnis. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo turto nuomos pradžios dienos.

Veiklos nuoma - VIPA kaip nuomotojas

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, yra apskaitomas finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam VIPA veikloje naudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiniu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.12. DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

Dotacija - valstybės ar savivaldybės institucijos teikiama tikslinė parama įmonei, jei ji anksčiau įvykdė arba ateityje įvykdys paramos teikėjos nustatytas sąlygas.

Apskaitoje pripažįstamos dvi dotacijų rūšys:

- su turtu susijusios dotacijos. Jos gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti, rekonstruoti ar kitaip įsigyti. Teikiant tokias dotacijas, gali būti nustatoma ir papildomų sąlygų, susijusių su turto rūšimi, vieta ar laiku, per kurį turtas turi būti įsigijamas arba išlaikomas. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto tarnavimo laikotarpį;
- su pajamomis susijusios dotacijos. Jos teikiamos sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos su turtu susijusioms dotacijoms. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis tiek, kiek per ataskaitinį ar praėjusį periodą patiriama kompensuojamų sąnaudų, mažinant bendrųjų pajamų ataskaitoje atitinkamas sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Dotacijos ir subsidijos yra pripažįstamos tada, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad dotacija bus gauta ir visos dotacijos gavimo sąlygos bus vykdomos.

2.13. AKCINIS KAPITALAS IR REZERVAI

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos nuosavame kapitale, atėmus jas iš akcijų priedų.

2.14. ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje VIPA turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieną ataskaitų dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Su atidėjinais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimai specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.15. MOKESČIAI

Mokesčius ir kitas įmokas į valstybės biudžetą ir fondus VIPA apskaičiuoja ir moka LR mokesčių administravimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2021 m. rugsėjo 30 d. vykdydama veiklą VIPA privalėjo sumokėti darbdavio socialinio draudimo įmokas (1.77 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio), išskaičiuoti ir sumokėti gyventojų pajamų mokestį (20 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio, atėmus neapmokestinamąjį pajamų dydį), išskaičiuoti ir sumokėti privalomąjį pensijos ir sveikatos draudimą (19.50 proc. /2.4 - 3.0 proc. nuo darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio).

2.16. PELNO MOKESTIS

Pelno mokesčio apskaičavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Skaičiuojant pelno mokestį vadovaujamosi mokesčių įstatymais ir mokesčių tarifais, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu VIPA 2021 m. apmokestinamajam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant finansinių metų pradžioje galiojusį pelno mokesčio tarifą.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir/arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Mokestinių nuostolių perkėlimas nutraukiamas, jeigu įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių.

Atidėtasis mokestis

Atidėtasis mokestis yra pripažįstamas laikiniems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laiknuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks sumažinimas yra atstatomas, kai tampa tikėtina, kad ateityje bus pakankamai apmokestinamojo pelno.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir įmonė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtasis mokestis yra apskaitomi sąnaudomis arba pajamomis pelne ar nuostoliuose, išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais ne pelnu ar nuostoliais (kitose bendrose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje), tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas kitose bendrosiose pajamose arba tiesiogiai nuosavybėje.

2.17. PAJAMŲ APSKAITA

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ nustato principus, kuriuos ūkio subjektas turi taikyti finansinių ataskaitų naudotojams pranešdamas naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

Pajamos pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties suvartojimo laikotarpį.

Vadovaujantis 15-uju TFAS nustatoma veiklos įsipareigojimas (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje bei ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ir paslaugos tiekėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos tiekimo organizavimą) ir ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį.

VIPA pajamas sudaro administruojamų / valdomų fondų (JESSICA Kontroliuojantysis fondas, Energijos efektyvumo, Daugiabučių namų modernizavimo, Kultūros paveldo, Savivaldybių pastatų, Vandentvarkos fondai) valdymo mokestis, skaičiuojamas pagal patvirtintas metodikas. Nuo 2020 m. VIPA pradėjo teikti paskolas nuosavomis lėšomis.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip kitų po vienu metų gautinų sumų (finansinio turto) pokytis pagrindinės veiklos pinigų sraute.

2.18. SĄNAUDŲ APSKAITA

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždėtos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečiais

pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

VIPA sąnaudos skirstomos į pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudas. Prie pardavimo savikainos sąnaudų priskiriamos tiesiogiai su vykdoma veikla susijusios sąnaudos: atsakingų darbuotojų darbo užmokestis, paslaugų ir prekių išlaidos, būtinos veiklai vykdyti ir, kurios gali būti aiškiai atskirtos ir identifikuotos. Veiklos sąnaudoms priskiriamos bendrosios ir administracinės sąnaudos, būtinos tinkamam įmonės veiklos užtikrinimui.

2016 m. rugpjūčio 1 d. VIPA pasirašė sutartis su Viešąja įstaiga Centrine projektų valdymo agentūra dėl projektų „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - veiksmų programos administravimas“ (projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012) ir „UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra - Informavimas apie veiksmų programą“ (projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0015), kurių lėšomis yra kompensuojamos dalis institucijos išlaikymo išlaidų, susijusių su 2014 - 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo laikotarpio projektų, finansuojamų grąžinamosios subsidijos būdu, administravimu.

2.19. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai jų įtaka finansiniams rezultatams nereikšminga.

Neapibrėžtasis turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas aiškinamajame rašte, jei iš jo tikimasi gauti ekonominės naudos.

2.20. SUSIJUSIOS ŠALYS

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų giminės, valstybės valdomos įmonės (atskleidimo tikslais tik reikšmingų sandorių ar likučių turinčios LR finansų ministerijai pavaldžios įmonės) bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.21. TIKROJI VERTĖ

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal realų sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.

Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamos (nekorėguotomis) kainomis aktyviose rinkose.

Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis tiesiogiai ar netiesiogiai stebimais rodikliais.

Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai yra nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Pagrindinės sritys, kuriose naudoti vertinimai rengiant šias finansines ataskaitas, yra aptartos žemiau:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterinius įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. VIPA vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra apskaitomas visiems nepanaudotiems mokesčiniams nuostoliams finansinės būklės ataskaitoje tada, kai yra tikėtina gauti tiek planuojamo mokesčio pelno ateityje, kad jo pakaktų laikiniams skirtumams realizuoti. Reikšmingas vadovybės įvertinimas yra reikalingas nustatant atidėtojo pelno mokesčio turto dydį, kuris gali būti pripažintas, atsižvelgiant į galimą laiką ir būsimo apmokestinamo pelno lygį kartu su būsimo mokesčių planavimo strategijomis.

VIPA vadovybės vertinimu, ateityje VIPA turės pakankamai apmokestinamojo pelno ir galės realizuoti pripažintą finansinės būklės ataskaitoje atidėtojo pelno mokesčio turta.

2.22. ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS SUDARYMO DIENOS

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

2.23. UŽSKAITOS

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja arba leidžia būtent tokį tarpusavio užskaitymą.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS PASTABOS

1 pastaba. Nematerialusis turtas, Eur

Straipsnis	Licencijos	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	73.457	411.971	485.428
Įsigytas turtas	2.176	72.791	74.967
Perleistas ir nurašytas turtas	(6.777)	(837)	(7.614)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	68.856	483.925	552.781
Įsigytas turtas	8.464	76.774	85.238
Perleistas ir nurašytas turtas			-
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	77.320	560.699	638.019
Sukaupta amortizacija			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	70.782	127.485	198.267
Apskaičiuota amortizacija	1.220	60.125	61.345
Perleistas ir nurašytas turtas	(6.777)	(768)	(7.545)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	65.225	186.842	252.067
Apskaičiuota amortizacija	1.702	54.377	56.079
Perleistas ir nurašytas turtas			-
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	66.927	241.219	308.146
Likutinė vertė			
2019 m. gruodžio 31 d.	2.675	284.486	287.161
2020 m. gruodžio 31 d.	3.631	297.083	300.714
2021 m. rugsėjo 30 d.	10.393	319.480	329.873

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo nematerialaus turto.

Ilgalaikiam nematerialiajam turtui priskiriamas nematerialusis turtas, kurios įsigijimo vertė yra ≥ 500 Eur, likvidacinė vertė nustatyta 0 Eur (nuo 2020 m. sausio 1 d.). Dalis nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. rugsėjo 30 d. lygi 168.958 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. - 105.368 Eur, 2019 m. gruodžio 31 d. - 109.622 Eur, 2018 m. gruodžio 31 d. - 85.361 Eur, 2017 m. gruodžio 31 d. - 10.070 Eur) buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama VIPA veikloje.

2 pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, Eur

VIPA neturi pagal lizingo sutartis įsigyto ar įsigyjamo materialiojo turto. Vadovaujantis apskaitos politika nuo 2020 m. sausio 1 d. materialiojo turto įsigijimo vertė buvo padidinta iki 500 Eur, likvidacinė vertė nustatyta 0 Eur. Materialusis turtas, kurio įsigijimo vertė buvo mažesnė nei 500 Eur ir yra naudojamas įmonės reikmėms, buvo perkeltas į užbalansę. Dalis materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo 157.386 Eur / likutinė vertė 20 Eur (2020 m. gruodžio 31 d. įsigijimo 141.735 Eur / likutinė vertė 18 Eur, 2019 m. gruodžio 31 d. įsigijimo vertė 138.263 Eur / likutinė vertė 16 Eur, 2018 m. gruodžio 31 d. įsigijimo vertė 48.263 Eur / likutinė vertė 7 Eur, 2017 m. gruodžio 31 d. įsigijimo vertė 22.393 Eur / likutinė vertė 3 Eur) buvo visiškai nudėvėta, tačiau vis dar naudojama veikloje.

Straipsnis	Mašinos ir įrenginiai	Kita įranga	Kitas ilgalaikis turtas	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Iš viso
Įsigijimo vertė					
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	215.837	215.837
Įsigytas turtas				33.320	33.320
Perkėlimai					
Perleistas ir nurašytas turtas				(18.854)	(18.854)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis				230.303	230.303
Įsigytas turtas				54.103	54.103
Nurašytas turtas					
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis				284.406	284.406
Sukauptas nusidėvėjimas					
2019 m. gruodžio 31 d. likutis				166.706	166.706
Perkėlimai					
Apskaičiuotas nusidėvėjimas				25.997	25.997
Nurašytas turtas				(11.578)	(11.578)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis				181.125	181.125
Apskaičiuota amortizacija				23.407	23.407
Nurašytas turtas					
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis				204.532	204.532
Likutinė vertė					
2019 m. gruodžio 31 d.				49.131	49.131
2020 m. gruodžio 31 d.				49.178	49.178
2021 m. rugsėjo 30 d.				79.874	79.874

3 pastaba. Teisės į nuomojamą nekilnojamą turtą, Eur

VIPA 2019 m. sausio 1 d. pradėjo taikyti 16-asis TFAS „Nuoma“. Dėl 16 TFAS taikymo VIPA pripažįsta turto naudojimo teises ir nuomos įsipareigojimus visoms sutartims, kurios yra nuomos sutartis arba kurių dalis yra nuomos sutartis. VIPA apskaito nuomos sandorius finansinės būklės ataskaitoje nuo 2019 m. sausio 1 d.

2016 m. gruodžio mėn. VIPA sudarė automobilio nuomos (Turto veiklos nuomos) sutartį, kurios galiojimas baigėsi 2020 m. lapkričio mėn. 2020 m. spalio mėn. buvo sudaryta nauja automobilio nuomos sutartis (nuomos terminas 48 mėn.).

VIPA nuomojasi administracines patalpas. 2014 m. VIPA sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios galiojimas baigėsi 2018 m. gruodžio mėn. 2018 m. spalio mėn. pasirašyta naujai sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartis, kuri įsigaliojo nuo 2019 m. sausio mėn. 2021 m. birželio 18 d. pasirašytas patalpų nuomos sutarties pratęsimas iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Teisės į nuomojamą:

	2022 m.	2021 m.	2020 m.	2019 m.
Teisė į nekilnojamą turtą	100.580	98.890	98.890	96.666
Teisė į autotransporto priemones	9.315	7.763	9.214	10.830
Iš viso	109.895	106.653	108.104	107.496

Straipsnis	Teisės į nekilnojamą turtą	Teisės į transporto priemones	Iš viso
Įsigijimo vertė			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	289.998	14.440	304.438
Įsigytas turtas	6.670	5.604	12.274
Nurašytas turtas	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	296.668	20.044	316.712
Įsigytas turtas	198.938	37.261	236.199
Nurašytas turtas	-	(20.044)	(20.044)
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	495.606	37.261	532.867
Sukauptas nusidėvėjimas			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	96.666	10.830	107.496
Apskaičiuota amortizacija	98.890	9.214	108.104
Nurašytas turtas	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d.	195.556	20.044	215.600
Apskaičiuota amortizacija	74.167	5.434	79.601
Nurašytas turtas	-	(20.044)	(20.044)
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	269.723	5.434	275.157
Likutinė vertė			
2019 m. gruodžio 31 d.	193.332	3.610	196.942
2020 m. gruodžio 31 d.	101.112	-	101.112
2021 m. rugsėjo 30 d.	225.883	31.827	257.710

4 pastaba. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas, Eur

VIPA 2020 m. balandžio mėn. laisvas lėšas investavo į Vyriausybės vertybinius poperius. 2021 m. liepos 2 d. atsiradus piniginių lėšų poreikiui, parduoti vertybiniai popieriai 5.000 vnt, sandorio suma 503.636,53 Eur. 2021 m. liepos 26 d. įsigyti vertybiniai popieriai, kurių įsigijimo vertė 547.613,41 Eur.

ISIN kodas	Kiekis	Bendra nominalioji vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė 2021 09 30	Palūkanų norma	Išpirkimo data
LT0000670028	1.000	100.000	102.618	103.197	0,20%	2024.08.23
LT0000630071	1.000	100.000	100.035	100.815	0,09%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.847	403.259	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	299.973	302.445	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	3.000	300.000	300.017	302.445	0,10%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.788	403.259	0,12%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.671	403.259	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	2.584	258.400	258.111	260.506	0,14%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.906	403.259	0,11%	2023.04.01
LT0000630071	4.000	400.000	399.729	403.259	0,13%	2023.04.01
LT0000630071	943	94.300	94.257	95.068	0,12%	2023.04.01
LT0000630089	3000	300.000	303.182	303.000	0,00%	2024.06.02
LT0000630089	2419	241.900	244.431	244.319	0,00%	2024.06.02
Total:	36.946	3.694.600	3.701.565	3.728.092		

5 pastaba. Finansinis turtas, Eur

2020 m. birželio 26 d. VIPA pasirašė su UAB „Saulės gražos parkai“ 900.000 Eur paskolos sutartį. Paskola skirta nutolusios saulės elektrinės vystymui per UAB „Ignitis“ saulės parkų platformą. Gautas finansavimas bus panaudotas išvystyti 2,5 MW galios saulės elektrinių parką, skirtą nutolusiems gaminantiesiems vartotojams (fiziniams asmenims). Informacija apie projektą prieinama viešai: <https://www.saulsparkai.lt/projektai>.

VIPA pirmą paskolą savo nuosavomis lėšomis išmokėjo 2020 m. liepos mėn. ir spalio mėn. (UAB „Saulės gražos parkai“, 900.000 Eur). Pagal 2021 m. liepos 9 d. pasirašytą susitarimą dėl paskolos sutarties pakeitimo, paskolos gražinimo terminas 2021 m. lapkričio 10 d.

2020 m. birželio 28 d. buvo pasirašyta su UAB „Kelmės vanduo“ paskolos sutartis iki 149.598 Eur (trukmė 15 metų). 2021 m. buvo išmokėta 116.218 Eur. Atsižvelgiant į 9-jojo TFAS reikalavimus, vadovaujantis „Tikėtinų kredito nuostolių ir sumažėjusių kredito vertės skaičiavimo procedūra“, VIPA 2021 m. rugsėjo 30 d. nustatė UAB „Kelmės vanduo“ suteiktos paskolos tikėtiną 12 mėnesių kredito nuostolį ir apskaičiavo 157 Eur atidėjinį.

2021 m. balandžio 9 d. buvo pasirašyta su UAB „Mano saulė“ paskolos sutartis iki 45.331 Eur, gražinimo terminas iki 2021 m. gruodžio 31 d, paskolos paskirtis Saulės elektrinių parko nutolusiems gaminantiesiems vartotojams investicijoms finansuoti. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo išmokėta paskolos dalis VIPA lėšomis 38.862 Eur. Tikėtinas 12 mėnesių kredito nuostolio atidėjinys sudarė 163 Eur.

2021 m. vasario 25 d. buvo pasirašyta paskolos sutartis su UAB „Vilties projektai“ ir VŠĮ „Socialinių mokslų kolegija“ 2.066.000 Eur (trukmė 20 metų) naujo administracinio pastato statybos darbų finansavimui. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėta 646.225 Eur. Tikėtinas 12 mėnesių kredito nuostolio atidėjinys sudarė 369 Eur.

2021 m. birželio 30 d. buvo pasirašyta su UAB „Solarbank“ paskolos sutartis iki 1.319.840 Eur, gražinimo terminas 24 mėn., Saulės elektrinių parko nutolusiems gaminantiesiems vartotojams investicijoms finansuoti. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo išmokėta visa paskola 1.319.840 Eur. Tikėtinas 12 mėnesių kredito nuostolio atidėjinys sudarė 46.194 Eur.

VIPA ir valstybės kapitalo „Lietuvos energijos“ grupei priklausanti energijos skirstymo bendrovė „Energinis skirstymo operatorius“ (ESO) 2018 m. liepos 3 d. pasirašė komandinės ūkinės bendrijos „Energetinio efektyvumo projektų finansavimo platforma“ (toliau - EEPFP) steigimo dokumentus. VIPA yra atsakinga už visą EEPFP veiklą: finansuojamų projektų paiešką, paraiškų vertinimą, administravimą ir t.t. Vadovaujantis KŪB „Energinis skirstymo operatorius“ dalyvių sutarties nuostatomis, VIPA (EEPFP Tikrasis narys) įnešė 1 Eur.

Vadovaujantis steigimo dokumentais, ESO EEPFP dalyvavo komanditoriaus teisėmis, t.y. atsakė 10 mln. eurų dydžio įnašu, kurį esant poreikiui turėjo įnešti 10 metų laikotarpiu. Tačiau 2020 m. rugpjūčio pabaigoje buvo gautas ESO raštas dėl pasitraukimo iš EEPFP. ESO raštas pateiktas vadovaujantis Bendrijos dalyvių sutarties 12.1 punktu, pagal kurį komanditorius turi teisę savo iniciatyva pasitraukti iš Bendrijos, apie tai ne vėliau kaip prieš 6 (šešis) mėnesius įspėjęs Tikrąjį narį ir gavęs jo rašytinį pritarimą (sutikimą).

Rašte nurodyta, kad ESO „vadovaudamasi šia nuostata ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu jau galima prognozuoti, jog Sutartyje numatyti energijos sutaupymo tikslai (išskelti siekiant įgyvendinti 2017 m. spalio 2 d. su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija sudarytame Energinis skirstymo operatoriaus sutarime Nr. 30000 / 972565 Bendrovei numatyta tikslą iki 2020 m. gruodžio 31 d. sutaupyti 1636 GWh) nebus pasiekti iki 2020 m. pab. (2020 m. rugpjūčio 20 d. pasiektas 21 proc. Sutartyje Bendrijai iškelto tikslo), be to, tikėtina, jog Bendrovė 2021-2030 m. laikotarpiu neturės poreikio energetinio efektyvumo sutaupymams, kuriuos galėtų generuoti Bendrija, Bendrovė informuoja VIPA dėl pasitraukimo iš Bendrijos“.

VIPA 2020 m. rugsėjo 29 d. informavo ESO, jog sutinka, kad ESO pasitrauktų iš Bendrijos komanditorių Dalyvių sutartyje nustatyta tvarka padengus Bendrijos mokėtinas sumas Bendrijos kreditoriams ir VIPA Bendrijos naudai patirtas išlaidas.

2020 m. gruodžio 16 d. įvyko EEPFP Priežiūros komiteto posėdis, kurio metu buvo aptartas ESO pasitraukimas. Posėdžio metu ESO nurodė, kad nori pasitraukti iš Bendrijos pasibaigus 2021 m. I ketv., t.y. iškart po 2021 m. kovo 31 d. Vadovaujantis LR ūkinių bendrijų įstatymu, kai bendrijoje lieka tik

vienas narys, bendrija turi būti likviduojama, jei per 6 mėn. nuo nario pasitraukimo nėra randamas naujas bendrijos narys. Atsižvelgiant į šią įstatymo nuostatą, VIPA po ESO pasitraukimo nėra randamas naujam komanditoriui surasti, t.y. iki 2021 m. rugsėjo 30 d. neradus naujo komanditoriaus, Bendrija turės būti likviduota.

2021 m. kovo 23 d. pasirašytas susitarimas dėl ESO pasitraukimo iš EEPFP. Susitarta, kad paskutinė ESO kaip komanditoriaus dalyvavimo Bendrijoje diena yra 2021 m. kovo 31 d. 2021 m. kovo 29 d. iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos išregistruoti duomenys apie ESO kaip Bendrijos dalyvį.

2021 m. rugsėjo 24 d. buvo priimtas Bendrijos vienintelio dalyvio VIPA sprendimas dėl naujo nario - The European Energy Efficiency Fund, S.A., SICAV-SIF, viešas ribotos atsakomybės juridinis asmens („société anonyme“), kintamojo kapitalo investicinės bendrovės - specializuoto investicinio fondo („société d'investissement à capital variable - fonds d'investissement spécialisé“) įsteigto pagal Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės įstatymus, (toliau - EEEF) priėmimo į bendriją.

2021 m. rugsėjo 30 d. tarp VIPA ir EEEF pasirašyta dalyvių veiklos sutartis. VIPA ir EEEF sutarė, pakeisti bendrijos pavadinimą į komanditinę ūkinę bendriją „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“.

Bendrija vykdys šią veiklą - teiks paskolas viešiesiems ir privatiems juridiniams asmenims atsinaujinančios energijos išteklių ir energijos efektyvumo projektų finansavimui.

2019 m. buvo pasirašyta paskolos sutartis su AB „Panevėžio stiklas“, 2020 m. pasirašyta paskolos sutartis su UAB „Ledlandas“. 2020 m. rugsėjo mėn. AB „Panevėžio stiklas“ grąžino paskolą.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas paskaičiuotas įvertinus 2021 m. rugsėjo 30 d. atostogų kaupinius, kurie susideda iš darbo užmokesčio (atostoginių) dalies, darbdavio socialinio draudimo įmokų bei kaupinius pensinio amžiaus darbuotojų išieitinėms kompensacijoms mokėti:

	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	6.082	6.082
Atostoginių kaupiniai - Darbo užmokesčiui	162.434	111.317
Atostoginių kaupiniai - Socialinio draudimo įmokoms	2.875	1.970
Iš viso	171.391	119.369
	15%	15%
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	25.709	17.905

6 pastaba. Atsargos, Eur

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-	-
Įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį	34.931	25.060
Nurašymai per ataskaitinį laikotarpį	34.931	25.060
Likutinė vertė	-	-

VIPA atsargas sudaro raštinės reikmenys, kuras transporto priemonei, mažavertis inventoriūs.

7 pastaba. Išankstiniai mokėjimai / sumokėti avansai, Eur

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai/avansiniai mokėjimai tiekėjams:	135.192	139.412
<i>prekių tiekimo paslaugos</i>	2.081	251
<i>inventoriaus įsigijimas</i>		3.723
<i>baldu įsigijimas</i>		5.755
<i>mokymų paslaugos</i>	2.974	99
<i>transporto priemonių stovėjimo vietų nuomos paslaugos</i>	2.838	2.534
<i>kainodaros projektas/avansinis mokėjimas</i>	127.050	127.050
<i>kitos paslaugos</i>	249	

8 pastaba. Asocijuotų įmonių skolos ir kitos gautinos sumos, Eur

Gautinos sumos	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikių suteiktų paskolų einamųjų metų dalis, sukauptos palūkanų pajamos	88.361	328.229
VIPA vykdomi	37.333	55.014
Tarptautiniai projektai		
Techninė parama	29.233	-
Gautinas valdymo mokestis	1.097.449	1.032.754
Kitos gautinos sumos	2.732	2.464
Biudžeto skola įmonei	9.557.534	-
Atskaityti asmenys	-	-
Darbo užmokesčio permoka	-	983
Gautinos VVP palūkanos ir parduoti VVP	-	4.253
Iš viso	10.812.642	1.423.697

9 pastaba. Trumpalaikės investicijos, Eur

Siekiant išvengti neigiamo banko sąskaitos likučio apmokestinimo, VIPA 2020 m. buvo sudariusi terminuotų indėlių sutartis:

- ✓ 2020 m. balandžio 7 d. sudarė 9 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 500 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2021 m. sausio 7 d.);
- ✓ 2020 m. gegužės 20 d. VIPA sudarė 9 mėnesių terminuoto indėlio sutartį su AB Šiaulių bankas (indėlio suma 999 000 Eur; indėlio termino pabaiga 2021 m. vasario 20 d.).

2021 m. rugsėjo mėn. 30 d. VIPA neturėjo trumpalaikių investicijų (terminuotų indėlių).

10 pastaba. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

VIPA atsiskaitymai galimi ir mokėjimai vykdomi tik banko pavedimu (kasos nėra).

2021 m. rugsėjo 30 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė piniginės lėšos bankų sąskaitose eurais.

VIPA nuosavas pinigines lėšas laiko Swedbank AB, AB Šiaulių bankas, AB Luminor bankas.

Pinigų srautų ataskaita sudaroma netiesioginiu metodu, kuomet ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis) yra perskaičiuojamas į ataskaitinio laikotarpio pinigų kiekį, gautą arba išleistą pagrindinėje VIPA veikloje.

11 pastaba. Ateinančių laikotarpių sąnaudos, Eur

VIPA apskaitoje ateinančių laikotarpių sąnaudoms priskiriama prenumeratos, draudimo ir panašios tęstinio pobūdžio paslaugos, kai yra abi šios sąlygos:

- už paslaugas yra apmokama pagal sąskaitą faktūrą, draudimo polisą ar kitą apskaitos dokumentą, patvirtinantį paslaugų atlikimą;
- paslaugos bus gaunamos nuolatos, daugiau nei vieną ateinantį ataskaitinį laikotarpį, kuriam sudaromas metinių arba tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.

Šiame straipsnyje apskaitomos išlaidos, patirtos Kainodaros projektui. Dalis šių sąnaudų bus kapitalizuota, dalis pripažinta sąnaudomis.

Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
- prenumerata	723	610
- prisijungimo mokestis prie Lexnet sistemos	87	479
- CV-Online LT duomenų bazės mokestis	963	406
- automobilio draudimas	-	601
- turto draudimas	685	248
- metinis anitvirusinių licencijų mokestis	5.743	5.714
- atsarginių kopijų duomenų atkūrimo lencijų nuoma	2.159	-
- Pagalbos portalo licencijų nuoma	305	-
- licencijos sąmatų skaičiavimo įrankiui (ENEF)	1.002	1.456
- viešųjų pirkimų programinės įrangos licencija, konsultacinės paslaugos	3.236	2.187
- vadovybės civilinės atsak. draudimas	7.974	3.845
- narystės mokesčiai	1.225	600
- mokymai	121	5.000
- VIPA sveitainės patalpinimo internete mokestis	42	49
- kainodaros projektas	1.226	1.226
Iš viso	25.491	22.421

12 pastaba. Akcininkų nuosavybė

Akcininkas	Paprastųjų akcijų skaičius (vnt.)	Paprastųjų akcijų vertė (EUR)	Proc.
	2021 m. rugsėjo 30 d.		
LR finansų ministerija	1.070.481	31.001.130	100
2020 m. gruodžio 31 d.			
LR finansų ministerija	379.874	11.001.151	100

Pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai apskaičiuoti dalijant VIPA ataskaitinio laikotarpio grynąjį pelną (grynuosius nuostolius) iš akcijų skaičiaus.

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Grynasis ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai), Eur	842.932	776.238
Akcijų skaičius, vnt.	1.070.481	379.874
Pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai, Eur	0,79	2,04

13 pastaba. Rezervai

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, VIPA privalo pervesti ne mažiau kaip 1/20 (5 proc.) ataskaitinių finansinių metų pelno į privalomuosius rezervus, kol bus pasiektas rezervo dydis ne mažesnis nei 1/10 įstatinio kapitalo (ne mažiau 10 proc. įstatinio kapitalo vertės). Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik VIPA nuostoliams padengti.

Vadovaujantis LR nacionalinių plėtros įstaigų (toliau - NPI) įstatymo 15 str. nuostatomis VIPA kaip NPI turi suformuoti specialųjį kapitalo rezervą, kurio dydis privalo būti ne mažesnis kaip 5 proc. įstatinio kapitalo. Specialusis kapitalo rezervas formuojamas kaupimo principu, kiekvienais metais tokiam rezervui formuoti skiriamas ne mažiau kaip 10 procentų tų metų paskirstytojo pelno, iki bus pasiektas nustatytas rezervo lygis. Specialusis kapitalo rezervas NPI visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti naudojamas NPI nuostoliams dengti.

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Privalomasis rezervas, Eur	290.505	250.321
Specialusis kapitalo rezervas (NPI įst.), Eur	141.115	60.748

14 pastaba. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai), Eur

VIPA pajamas sudaro valdymo mokestis, gautas už:

- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą;
- finansų tarpininko funkcijų atlikimą, įgyvendinant aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimą;
- Daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Energijos efektyvumo fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- Kultūros paveldo ir Savivaldybių pastatų fondų valdytojo funkcijų atlikimą;
- Vandentvarkos fondo valdytojo funkcijų atlikimą;
- pajamos už suteiktas paskolas iš nuosavų lėšų.

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.
Finansų tarpininko funkcijų atlikimas	303.015	319.752
Fondų valdytojo funkcijų atlikimas	2.623.163	1.946.991
Paskolų suteikimas (palūkanų pajamos ir sutarties sudarymo mokestis)	29.654	24.401
Iš viso	2.955.832	2.291.144

Kitos pajamos, Eur :

Straipsnis	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.
Kitos veiklos pajamos		
Investicinės veiklos pajamos (VVP)	2.592	15.609
Baudų, delspinigių pajamos	4.596	2.325
Kitos finansinės veiklos pajamos	536	7.019
Iš viso	7.724	24.953

VIPA įgyvendina 2014-2020 metų projektus „Veiksmų programos administravimas“ ir „Informavimas apie veiksmų programą“, kurių metu patirtos išlaidos yra kompensuojamos 2014-2020 metų ES techninės paramos lėšomis. Dalis veiklos išlaidų kompensuojama tarptautinių projektų ir Komandinės ūkinės bendrijos „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“, kurių veiklos įgyvendinime dalyvauja VIPA, lėšomis.

Sąnaudų straipsniai	2021 m. rugsėjo 30 d.			2020 m. rugsėjo 30 d.
	sąnaudos iš viso	sąnaudų kompensavimas	sąnaudos po kompensavimo	sąnaudos po kompensavimo
Darbo užmokesčio ir soc. draudimo sąnaudos, kitos susijusios išmokos	1.677.788	272.794	1.404.994	1.124.582
Nusidėvėjimas ir amortizacija	159.087	19.087	140.000	126.032
Komunalinės paslaugos	9.283	177	9.106	15.391
Automobilio eksploatacijos sąnaudos, kuras	4.434		4.434	4.346
Ryšių paslaugų sąnaudos	7.759		7.759	7.412
Komandiruočių sąnaudos	2.151		2.151	4.365
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	21.825	300	21.525	22.975
Konsultacinės ir teisinės paslaugos	98.691	14.805	83.886	70.759
Ilgalaikio turto priežiūros paslaugos	76.176	214	75.962	44.151
Veiklos sąnaudos	232.056	9.925	222.131	226.013
Pelno mokesčio sąnaudos	148.676		148.676	91.702
Iš viso	2.437.926	317.302	2.120.624	1.737.728

15 pastaba. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, Eur

Kreditoriai	Per vienerius metus		Po vienerių metų	
	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai			6.082	6.082
Įsipareigojimai tiekėjams už prekes, paslaugas	19.807	24.651		
Atostogų kaupiniai	165.310	113.287		
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	72.830	1.117.328		
Sukauptos sąnaudos	14.128	35.755		
Ateinančių laikotarpių pajamos	16.010	22.191		
Pelno mokesčio įsipareigojimai	154.971	103.273		
Įsipareigojimai pagal nebaigtas vykdyti sutartis	29.274	101.113	228.693	257
Iš viso	472.330	1.497.718	234.775	6.339

2021 m. rugsėjo 30 d. atostogų rezervas apskaičiuotas atsižvelgiant į vidutines darbo užmokesčio sąnaudas ir sukauptas nepanaudotas atostogų dienas iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai:

- 3.775 Eur - techninės paramos lėšos;
- 15.238 Eur - Triple-A tarptautinio projekto lėšos;
- 45.525 Eur - CityzEE tarptautinio projekto lėšos;
- 8.269 Eur - Horizon 2020 tarptautinio projekto lėšos;
- 23 Eur - kitos mokėtinos sumos.

Įsipareigojimai pagal nebaigtas vykdyti sutartis (tai nuomos sutartys, kurių įsipareigojimai pripažinti kaip ilgalaikis turtas „Teisės į nuomojamą turta“):

- per vienerius metus mokėtinos sumos - Mano turtas, UAB už administracinių patalpų nuomą 26.945 Eur; Mobility Lietuva, UAB už automobilio nuomą 2.329 Eur;
- po vienerių metų mokėtinos sumos - Teli Lietuva, AB atidėtas mokėjimas (2022 m.) 257 Eur; Mobility Lietuva, UAB automobilio nuoma 29.498 Eur; Mano turtas, UAB patalpų nuoma 198.938 Eur.

16 pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

VIPA finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai įmonė prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu turtu. Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, VIPA finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo. VIPA tokių įsipareigojimų neturėjo ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

VIPA nėra suteikusi garantijų tretiesiems asmenims ar įkeitusi turto.

Atidėjiniai

2021 m. rugsėjo 30 d. finansinės būklės ataskaitoje prie ilgalaikių įsipareigojimų - Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai įtraukta pensinio amžiaus darbuotojų išaitinems išmokoms sufomuotas 6.082 Eur atidėjinys, kurį sudaro 2 mėnesių darbuotojų vidutinis darbo užmokestis.

Teisminiai ginčai

VIPA neturi reikšmingų teisinių ginčų su trečiosiomis šalimis.

Vadovybės žiniomis nebuvo pateikti ir nėra nagrinėjami jokie ieškiniai VIPA kaip atsakovei.

VIPA žinomų mokestinių ar kitų ieškinių, įstatymų ar poįstatyminių norminių aktų pažeidimų ar galimų pažeidimų, su VIPA susijusių tyrimų, kuriuos atliko ar atlieka bet kokia bendrovė kontroliuojanti vyriausybė institucija, ar kitų galimų atsakomybės atvejų nėra.

VIPA, kaip finansinių priemonių valdytoja, turi teisminį ginčą dėl sutarties 05.3.2-VIPA-T-024-01-0001 (grąžinamoji subsidija) / VF-P0001 (paskola). UAB „Vilniaus vandenys“ 2020-12-21 Vilniaus apygardos administraciniam teismui apskundė VIPA 2020-11-19 sprendimą dėl pažeidimo Nr. PŽT-2020-GS-P0001-1. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021-06-03 priėmė sprendimą, tačiau dėl pastarojo sprendimo UAB „Vilniaus vandenys“ pateikė atskirąjį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, išnagrinėjęs UAB „Vilniaus vandenys“ pateiktą atskirąjį skundą, 2021-09-15 priėmė sprendimą panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021-06-03 nutartį ir perduoti bylą Vilniaus apygardos administraciniam teismui nagrinėti iš naujo. Pažeidimo tyrimo metu VIPA nustatė, kad UAB „Vilniaus vandenys“, vykdydama viešąjį pirkimą Nr. 414683 „Nuotekų tinklų SB „Energija“ projektavimo ir statybos darbai“, 2018-12-07 Specialiųjų pirkimo sąlygų 3 skyriaus 2 lentelėje nustatė techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimą Nr. 2 „Per pastaruosius 5 (penkis) metus, o jeigu ūkio subjektas įregistruotas ar veiklą pradėjo vėliau, - nuo ūkio subjekto įregistravimo ar veiklos pradžios turi būti įvykdęs vandens tiekimo ir (ar) nuotekų šalinimo tinklų statybos arba rekonstrukcijos darbų, kurių bendras pastatytų (rekonstruotų) vandentiekio ir (ar) nuotekų tinklų ilgis sumuojant jį ne daugiau kaip per 3 (tris) sutartis būtų ne mažiau kaip 840 metrų (aštuoni šimtai keturiasdešimt metrų)“. Kadangi šis UAB „Vilniaus vandenys“ nustatytas reikalavimas yra laikytinas netinkamu bei galimai ribojančiu konkurenciją, todėl šio pirkimo atveju UAB „Vilniaus vandenys“ pažeidė VETPI 29 str. 3 dalies nuostatas. Atsižvelgiant į tai, VIPA netinkamomis finansuoti pripažino projekto išlaidas, kurios siekia 24.370,00 Eur (be PVM).

2020-11-27 Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Klaipėdos valdyba raštu informavo, kad vykdo ikiteisminį tyrimą ir tiria aplinkybes dėl kitų asmenų galimai padarytų nusikalstamų veiksmų, klastojant dokumentus bei siekiant papirkti UAB „Šilalės šilumos tinklai“. UAB „Šilalės

šilumos tinklai“ - projektų (daugiabučių namų Maironio g. 25, Šilalė ir Dariaus ir Girėno g. 63, Šilalė atnaujinimo (modernizavimo) projektai), finansuojamų DNMF lėšomis, administratorius.

Atsižvelgiant į tai, kad buvo gauta informacija iš STT apie vykdomą ikiteisminį tyrimą, kurios pagrindu VIPA, vadovaudamasi 2014-10-16 LR Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-326 patvirtintomis Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklėmis bei 2014-10-08 LR Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-316 patvirtintomis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, 2020-12-14 pradėjo įtariamo pažeidimo, susijusio su aukščiau nurodytais daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektais, kurių rangovas yra UAB „Ranstata“, tyrimą bei laikinai sustabdė aukščiau minėtų paskolų lėšų išmokėjimą. 2021-02-18 paskolų lėšų išmokėjimas buvo atnaujintas remiantis VIPA generalinio direktoriaus įsakymu dėl paskolų lėšų išmokėjimo atnaujinimo pradėto įtariamo pažeidimo atveju. 2021-01-27 rangovas UAB „Ranstata“ pateikė civilinį ieškinį atsakovei UAB „Šilalės šilumos tinklai“ dėl skolos ir delpinigių priteisimo, kur VIPA buvo įtraukta kaip trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų. 2021-05-05 Klaipėdos apygardos teismo nutartimi patvirtinta taikos sutartis. Byla baigta, ieškovui ir atsakovui sudarius taikos sutartį ir teismui ją patvirtinus.

Rangovas UAB „Žilinskis ir Co“ pateikė ieškinį atsakovui UAB „Šilalės šilumos tinklai“, dėl netesybų pagal rangos darbų sutartis (renovacijos darbų apmokėjimo vėlavimo) daugiabučių namų D. Poškos g. 9, Šilalėje ir Žemaitės g. 8, Šilalėje atnaujinimo (modernizavimo projektai), kurių projektų administratorius - UAB „Šilalės šilumos tinklai“ (DNMF paskolos sutartys D-87SI-P0844; D-87SI-P0838). VIPA į bylą įtraukta trečiuoju asmeniu. Tauragės apylinkės teismas atmetė ieškinį. Tačiau priteisė sumokėti UAB „Šilalės šilumos tinklai“ bylinėjimosi išlaidas 1100,00 EUR, o VIPA - 365,80 EUR bylinėjimosi išlaidų. Byla dar nepasibaigusi, nes UAB „Žilinskis ir Co“ pateikė apeliacinį skundą, VIPA nusprendė neteikti atsiliepimo, nes kaip trečiasis asmuo neturi pareigos, tik teisę teikti atsiliepimą į apeliacinį skundą. Apeliacinės instancijos teismo posėdis rašytinio proceso tvarka paskirtas 2021-11-26.

VIPA yra sudariusi daugiabučio namo Žemaitės g. 5, Jonava atnaujinimo (modernizavimo) paskolos sutartį Nr. E/D-46JO-P0775/75 su UAB „Jonavos paslaugos“. Civilinėje byloje Nr. e2-39202-294/2020 Buvo gautas BUAB Magirnis ieškiny, kurio atsakove įtraukta ir VIPA dėl atlikto tiesioginio apmokėjimo projekto subrangovui UAB „Baltoji Vokė“. Ieškinyje minimas 39 000 EUR apmokėjimas buvo įvykdytas vadovaujantis projekto administratoriaus UAB „Jonavos paslaugos“ pateiktu mokėjimo prašymu bei minėtu trišaliu susitarimu su subrangovu. 2020 m. lapkričio 26 d. VIPA gavo Vilniaus miesto apylinkės teismo pranešimą dėl atsiliepimo į ieškovės BUAB „Magirnis“ ieškinį atsakovėms UAB „Jonavos paslaugos“, UAB „Baltoji vokė“ VIPA pateikimo. Vilniaus miesto apylinkės teismas nustatė 14 dienų terminą nuo teismo pranešimo įteikimo dienos atsiliepimui į ieškinį pateikti. VIPA pateikė atsiliepimą, kad nėra tinkamas atsakovas byloje, nes ieškovo reikalavimas sumokėti 39.000,00 Eur sumą yra netinkamas ir nepagrįstas.

2021 m. birželio 10 d. byla perduota nagrinėti pagal teisingumą Vilniaus apygardos teismui. 2021 m. lapkričio 10 d. paskirtas teismo posėdis byloje, kurio metu byla bus nagrinėjama iš esmės. 2021 m. spalio 15 d. vykusio parengiamojo posėdžio metu ieškovas nesutiko pakeisti VIPA procesinio statuso į trečiąjį asmenį net ir teismui pasiūlius, todėl byloje dalyvaujame kaip atsakovas.

VIPA turi teisminį ginčą dėl sutarties Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0007 (grąžinamoji subsidija). Biudžetinė įstaiga Lietuvos nacionalinis dramos teatras (toliau - LNDR) 2021-02-25 apskundė VIPA 2021-01-22 sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT02 Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Lietuvos administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi LNDR skundą, 2021-04-06 priėmė sprendimą, tačiau šį komisijos sprendimą VIPA 2021-05-06 apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Pažeidimo tyrimo metu VIPA nustatė, kad LNDR, įsigydamas energijos vartojimo audito koregavimo paslaugas 2015-04-04 viešojo pirkimo sutartimi Nr. VPS-15-062/AND2015-03-23-EA1 „Energijos vartojimo auditas (Energijos vartojimo audito koregavimo paslaugos)“, patyrė papildomas išlaidas, kurios nors ir prisidėjo prie projekto rezultatų pasiekimo, tačiau nebuvo būtinos, padidino projekto sąnaudas ir nesukūrė proporcingos pridėtinės vertės. Atsižvelgiant į tai, VIPA netinkamomis finansuoti pripažino projekto išlaidas, kurios siekia 1.222,22 Eur.

VIPA taip pat turi kitą teisminį ginčą dėl sutarties Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0007 (grąžinamoji subsidija). LNDR 2021-03-05 apskundė VIPA 2021-02-05 sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT01 Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Lietuvos administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi LNDR skundą, 2021-04-15 priėmė sprendimą, tačiau šį komisijos sprendimą LNDR 2021-05-15 apskundė Vilniaus

apygardos administraciniam teismui. Pažeidimo tyrimo metu VIPA nustatė, kad LNDT, vykdydamas viešąjį pirkimą Nr. 453917 „Bendrųjų ir specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros paslaugas“, pažeidė VPĮ 82 str. 2 dalies reikalavimus, VPĮ 55 str. 1 dalies reikalavimus ir VPĮ 45 str. 1 dalies ir 49 str. 1 ir 3 dalių nuostatas. Atsižvelgiant į tai, VIPA netinkamomis finansuoti pripažino projekto išlaidas, kurios siekia 1.848,00 Eur (su PVM).

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinis VIPA kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir užtikrintų jos veiklos tęstinumą. VIPA kapitalą sudaro savininko - valstybės kapitalas, turtą - atitinkantis kapitalas, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas. LR finansų ministerija yra VIPA valstybei nuosavybes teise priklausančių akcijų valdytoja.

LR finansų ministerija nustatytuose VIPA strateginio planavimo dokumentuose numato reikalavimus, siektinus rodiklius bendrovei, kurių vykdymas pateiktas VIPA veiklos ataskaitoje.

VIPA siekia 2021 metų metinių tikslų:

- nuosavo kapitalo grąža - siektinas rodiklis $\geq 1,0$ proc., 2021 m. 9 mėn. pasiekimas - 3,79 proc. (2020 m. - 6,56 proc., 2019 m. - 2,23 proc., 2018 m - 2,71 proc., 2017 m. - 7,76 proc., 2016 m. - 13,69 proc.) ;
- pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) - siektinas rodiklis 0,1 mln. Eur, 2021 m. 9 mėn. pasiekimas - 1,137 mln. Eur (2020 m. - 1,08 mln. Eur, 2019 m. - 0,47 mln. Eur, 2018 m. - 0,15 mln. Eur, 2017 m. - 0,4 mln. Eur, 2016 m. - 0,6 mln. Eur).

Dividendai skiriami ir mokami vadovaujantis LR vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimo „Dėl dividendų už valstybei priklausančias bendrovių akcijas ir valstybės įmonių pelno įmokų“ Nr. 20 (nauja redakcija nuo 2017 m. sausio 1 d.) nuostatomis.

Kredito rizika

VIPA diversifikuoja laisvas pinigines lėšas bankuose, sandorius sudaro tik su institucijomis, kurios pačios, ar jas kontroliuojantys bankai, turi ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta aukštus kredito reitingus (ne žemesnį nei A-) arba yra pripažinti VIPA partnerių (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos investicijų bankas).

99 proc. VIPA nuosavų lėšų (terminuoti indėliai, vyriausybės vertybiniai popieriai ir laisvos lėšos) laikoma Swedbank AB (tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“ 2020 01 02 suteiktas reitingas Aa3), 1 proc. AB Šiaulių bankas (2020 09 23 Moody’s suteiktas reitingas Baa2; stambiausias akcininkas Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - VIPA partneris).

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.729.946	3.729.946	-	-	3.729.946	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.035.400	2.035.400	-	-	1.464.330	571.070
Investicijos į 3 jūrų fondą	7.124.981	7.124.981	-	-	-	7.124.981
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	88.361	88.361	88.361	-	-	-
Kitos gautinos sumos	10.666.742	10.666.742	10.666.742	-	-	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	8.546.518	8.546.518	8.546.518	-	-	-
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	32.191.948	32.191.948	19.301.621	-	5.194.276	7.696.051

Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.693.632	3.693.632	-	-	3.693.632	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	170.007	170.007	-	-	170.007	-
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	332.482	332.482	-	332.482	-	-
Kitos gautinos sumos	1.091.215	1.091.215	1.091.215	-	-	-
Indėliai	1.499.000	1.499.000	1.499.000	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.202.872	6.202.872	6.202.872	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	12.989.208	12.989.208	8.793.087	332.482	3.863.639	-

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. VIPA pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties VIPA vadovybė nėra įdiegusi jokių formalių procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

Likvidumo rizika valdoma planuojant VIPA pinigų srautų judėjimą. VIPA turi prievolę sudaryti 3 metų strateginį planą bei pajamų - išlaidų sąmatą, kurią vykdymą kontroliuoja akcininkas.

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.729.946	3.729.946	-	-	3.729.946	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	2.035.400	2.035.400	-	-	1.464.330	571.070
Investicijos į 3 jūrų fondą	7.124.981	7.124.981	-	-	-	7.124.981
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	88.361	88.361	88.361	-	-	-
Kitos gautinos sumos	10.666.742	10.666.742	10.666.742	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8.546.518	8.546.518	8.546.518	-	-	-
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	32.191.948	32.191.948	19.301.621	-	5.194.276	7.696.051
Investicijos į vertybinius popierius (ilgalaikiai)	3.693.632	3.693.632	-	-	3.693.632	-
Suteiktos paskolos (ilgalaikiai)	170.007	170.007	-	-	170.007	-
Suteiktos paskolos (trumpalaikiai)	332.482	332.482	-	332.482	-	-
Kitos gautinos sumos	1.091.215	1.091.215	1.091.215	-	-	-
Indėliai	1.499.000	1.499.000	1.499.000	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.202.872	6.202.872	6.202.872	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	12.989.208	12.989.208	8.793.087	332.482	3.863.639	-

Toliau pateikiami 2021 m. rugsėjo 30 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

Straipsniai	Apskaitinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai				
		Iš viso	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	6.082	6.082	-	-	-	6.082
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	228.693	228.693	-	-	228.693	-
Skolos tiekėjams	19.807	19.807	19.807	-	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	165.310	165.310	-	165.310	-	-
Pelno mokesčio įsipareigojimai	154.971	154.971	-	154.971	-	-
2021 m. rugsėjo 30 d. likutis	574.863	574.863	19.807	320.281	228.693	6.082
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai	6.082	6.082	-	-	-	6.082
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	257	257	-	-	257	-
Skolos tiekėjams	24.651	24.651	24.651	-	-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	111.317	111.317	-	111.317	-	-
Pelno mokesčio įsipareigojimai	103.273	103.273	-	103.273	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	245.580	245.580	24.651	214.590	257	6.082

Operacinė rizika

Operacinė rizika - tikimybė patirti nuostolius dėl netinkamų ar neveikiančių:

- 1) vidinių procesų,
- 2) žmonių ir
- 3) sistemų arba
- 4) išorinių įvykių.

Operacinės rizikos apibrėžimas apima atitikties ir reputacijos riziką.

Operacinės rizikos valdymo tikslas yra laiku nustatyti, įvertinti, stebėti bei kontroliuoti visų reikšmingų VIPA veiklos sričių, procesų ir sistemų operacinę riziką, siekiant apsaugoti bendrovės turtą ir akcininkų interesus.

2018 m. pabaigoje VIPA tapo Nacionaline plėtros įstaiga, kurios priežiūrą vykdo Lietuvos bankas. Tuo tikslu buvo atnaujinta Rizikos valdymo procedūra, kuri buvo papildyta sąvokomis ir valdymo priemonėmis artimesnėmis bankiniam sektoriui.

Finansinės rizikos valdymas

Administruojamų / valdomų fondų suteiktų paskolų vertės nuvertėjimui apskaičiuoti paskolos yra įvertinamos ir suskirstomos į rizikos grupes. Kiekvienai paskolų rizikos grupei yra taikomi skirtingi nuostolingumo koeficientai:

II rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 31 iki 60 kalendorinių dienų (imtinai)) - ne mažiau kaip 5 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

III rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 61 iki 90 kalendorinių dienų (imtinai))- ne mažiau kaip 25 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

IV rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti nuo 91 iki 120 kalendorinių dienų (imtinai)) - ne mažiau kaip 50 proc. neapdraustosios paskolos dalies;

V rizikos grupei (mokėjimo terminai praleisti daugiau kaip 120 kalendorinių dienų) - 100 proc. neapdraustosios paskolos dalies.

Finansinių instrumentų tikroji vertė

VIPA vadovybės nuomone, suteiktų paskolų ir kitų gautinų sumų, skolų tiekėjams ir kitų mokėtinų sumų, likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

17 pastaba. Kita reikšminga informacija

Lietuvoje finansinės priemonės infrastruktūrai buvo pradėtos įgyvendinti siekiant atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus. Tam tikslui 2009 metais buvo įsteigtas JESSICA Kontroliuojantysis fondas (JESSICA KF), valdomas Europos investicijų banko. VIPA pasirinkta finansiniu tarpininku. 2013 m. buvo pasirašyta sutartis su Europos investicijų banku (EIB) dėl lengvatinių paskolų teikimo ir administravimo mokymo įstaigų studentų bendrabučių atnaujinimui. VIPA buvo paskirta finansiniu tarpininku.

JESSICA Kontroliuojantysis fondas apskaitomas atskirai užbalansėje.

Vykdydama 2013 m. rugpjūčio 19 d. VIPA kartu su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau - CPVA) pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) įgyvendinant JESSICA Kontroliuojančiojo fondo veiklas Lietuvoje, VIPA iš viso sudarė 115 paskolos sutarčių dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo), kurių vertė siekė 29,8 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2017 m., išmokėta 29,5 mln. eurų paskolų.

Vykdydama 2013 m. liepos 18 d. VIPA kartu su CPVA pasirašytą Sąlyginės paskolos sutartį su Europos Investicijų banku dėl aukštųjų mokyklų bei profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo), VIPA sudarė 16 paskolos sutarčių. Bendra pasirašytų sutarčių vertė - 11,7 mln. eurų. Projektai baigti įgyvendinti 2016 m., išmokėta 11,7 mln. eurų paskolų.

2015 m. vasario 18 d. VIPA pasirašė trišalę Energijos Efektyvumo fondo (ENEF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Energetikos ministerija. ENEF įsteigtas kaip fondų fondas, kurį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Fondo tikslas - energijos efektyvumo didinimas investuojant į viešąją infrastruktūrą. Bendra ENEF įnašo suma - 32,05 mln. eurų. 2017 m. gruodžio 12 d. pasirašyta trišalė garantijos sutartis tarp Jonavos rajono savivaldybės, Danske banko ir VIPA, skirta Jonavos gatvių apšvietimo modernizavimo projektui įgyvendinti. Suteiktos VIPA garantijos suma sudaro 403 tūkst. eurų. 2020 m. rugsėjo 4 d. Širvintų rajono savivaldybė, SEB bankas ir VIPA pasirašė trišalę garantijos sutartį dėl Širvintų gatvių apšvietimo modernizavimo. Garantijos suma 7 350 Eur. 2021 m. sausio 20 d. UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“, Šiaulių bankas ir VIPA pasirašė trišalę garantijos sutartį dėl Šiaulių gatvių apšvietimo modernizavimo. Garantijos suma 1,2 mln. eurų. Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. išmokėtų paskolų suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 5,5 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos suteiktų vienkartinųjų subsidijų techninei dokumentacijai suma centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui buvo 0,5 mln. eurų.

2015 m. kovo 27 d. VIPA pasirašė trišalę Daugiabučių namų modernizavimo fondo (DNMF) steigimo ir finansavimo sutartį su LR Finansų ministerija ir LR Aplinkos ministerija. DNMF tikslas - skatinti energijos vartojimo efektyvumo didinimą investuojant į daugiabučių namų modernizavimą. 2015 m. rugsėjo 17 d. buvo atliktas DNMF sutarties pakeitimas, kuriuo bendra DNMF įnašo suma padidinta iki 74 mln. eurų. DNMF įsteigtas kaip finansinė priemonė, jį patikėjimo teise valdo ir administruoja VIPA. Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytos 238 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 80,2 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Faktiškai suteiktų paskolų vertė 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo 78,79 mln. eurų.

2017 m. gegužės 10 d. VIPA pasirašė sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERP) dėl 50 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje. Gautas ERP finansavimas skirtas daugiabučių namų atnaujinimo lengvatiniams paskoloms, kurioms taikomos VIPA daugiabučių namų renovacijos (modernizacijos) tvarkos apraše numatytos sąlygos. Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytos 134 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys už 51,23 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo 49,74 mln. eurų.

2021 m. rugpjūčio 4 d. VIPA pasirašė dar vieną sutartį su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERP) dėl 67,5 mln. eurų paskolos daugiabučių namų renovacijai Lietuvoje.

2018 m. balandžio 30 d. VIPA pasirašė paskolos sutartį su LR Finansų ministerija vadovaudamosi LR Vyriausybės 2018 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 341 „Dėl Valstybės perskolinamos paskolos valstybės investicijų projektui, bendrai finansuojamam iš Europos Sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo“. Ministerija įsipareigojo suteikti 68 mln. eurų paskolą valstybės investicijų projektui „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (DNMF). Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. iš Ministerijos gauta visa įnašo dalis, sudaryta 170 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutarčių už 68,86 mln. eurų (sutarčių virškontraktavimui bus panaudotos grįžtančios lėšos). Išmokėtų paskolų suma iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo 67,4 mln. eurų.

Vadovaujantis LR vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1038 „Dėl valstybės perskolinamų paskolų valstybės investicijų projektams, bendrai finansuojamiems iš Europos sąjungos fondų lėšų, finansuoti suteikimo“ 2019 m. rugsėjo 4 d. VIPA pasirašė 100 mln. Eur paskolos sutartį su LR finansų ministerija. Pagal paskolos sutarties pakeitimą, Ministerijos įsipareigojama suteikti paskola buvo padidinta nuo 100 mln. Eur iki 167,5 mln. Eur. Paskola skirta Daugiabučių namų modernizavimo fondui (DNMF). Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytos 345 daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) sutartys 153 mln. Eur sumai, bendra išmokėtų paskolų suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 106,6 mln. Eur. Finansų ministerija išmokėjo 107 mln. Eur paskolos.

2017 m. rugsėjo 29 d. LR Finansų ministerija, LR Kultūros ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Kultūros paveldo fondas“ (toliau - KPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į KPF suma - 5,2 mln. eurų. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos finansų tarpininkui AB „Šiaulių bankas“ buvo išmokėta 2,5 mln. eurų. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo išmokėta 1,6 mln. eurų penkioms sukontraktuotoms paskoloms - UAB „Plungės darna“ dėl Šateikių dvaro sodybos ponų namo tvarkybos darbų (atnaujinimo ir aktualizavimo); UAB „Plungės darna“ dėl pastato, esančio Mažeikiuose, Stoties g. 32, tvarkomųjų statybos ir remonto darbų; Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai dėl Jašiūnų ofisinio pastato pritaikymo šiuolaikinio muziejaus poreikiams; Vilniaus dailės akademijai dėl Panemunės pilies restauravimo darbų; UAB „Galvės investicija“ dėl Abromiškių dvaro pastato tvarkomųjų statybos darbų.

2017 m. rugsėjo 27 d. LR Finansų ministerija, LR Aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė fondų fondo „Savivaldybių pastatų fondas“ (toliau - SPF) steigimo ir finansavimo sutartį. Bendra įnašo į SPF suma - 17,3 mln. eurų. Sutartis su atrinktu finansinės priemonės valdytoju - AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta 2018 m. gegužės 18 d. Pagal AB „Šiaulių bankas“ pateiktą ataskaitą iki 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo išmokėta 6,3 mln. eurų Tauragės, Šalčininkų, Elektrėnų, Molėtų, Panevėžio, Švenčionių, Ukmergės, Šiaulių, Kėdainių, Šakių, Rokiškio, Kretingos, Plungės, Vilkaviškio ir Vilniaus rajonų savivaldybių administracijoms.

2019 m. vasario 1 d. LR finansų ministerija, LR aplinkos ministerija ir VIPA pasirašė Sanglaudos lėšomis finansuojamo Vandetvarkos fondo (VF) steigimo sutartį. VF įnašo suma yra 30 mln. Eur. Iki 2021 m. rugsėjo 30 d. pasirašyta 20 sutarčių 18,77 mln. eurų sumai, iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos paskoloms išmokėta 2,88 mln. Eur.

Nuo 2016 metų sausio 1 d. fondų fondai tapo viešojo sektoriaus subjektais ir jų apskaita yra atskirta nuo VIPA apskaitos.

VIPA laisvos lėšos bankų sąskaitose, terminuotuose indėliuose ir vertybinių popierių portfelyje 2021 m. rugsėjo 30 d. sudarė 12,248 mln. Eur.

Valdomų fondų laisvos lėšos (nėra VIPA nuosavybė):

- DNMF 24,355 mln. Eur,
- ENEF 12,698 mln. Eur,
- KPF 0,057 mln. Eur,
- SPF 0,869 mln. Eur,
- VF 4,624 mln. Eur.

JESSICA Kontroliuojančiojo fondo laisvos lėšos sudarė 1,343 mln. Eur.

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik daugiabučių namų atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos lėšos gali būti išimtinai naudojamos tik bendrabučių atnaujinimui (modernizavimui), tai yra lėšų pervedimui rangos darbus vykdančioms įmonėms, VIPA valdymo mokesčio sumokėjimui, lėšų grąžinimui Europos Investicijų bankui.

Pinigai, esantys VIPA banko sąskaitose, kuriais VIPA disponuoja įgyvendindama aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių atnaujinimo (modernizavimo) ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programas, finansuojamas JESSICA Kontroliuojančiojo fondo lėšomis, nelaikoma VIPA nuosavybe. VIPA apskaitoje šios priemonės lėšos yra apskaitomos taikant atskirą apskaitos kodą.

18 pastaba. Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

VIPA susijusiais asmenimis yra laikoma komanditinė ūkinė bendrija „Energijos efektyvumo finansavimo platforma“ (kurioje VIPA yra Tikrasis narys), VIPA vadovybė, valdyba, stebėtojų taryba ir su jais susiję asmenys. Jokių kitų sandorių nei nurodyti ankstesnėse pastabose su šiais asmenimis VIPA nei ataskaitiniais nei praėjusiais metais neturėjo.

2021 m., 2020 m., 2019 m. ir ankstesniais metais VIPA vadovybei (direktoriui, valdybos ir stebėtojų tarybos nariams) nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

	2021 m. rugsėjo 30 d.	2020 m. rugsėjo 30 d.
Per ataskaitinį laikotarpį VIPA vadovams priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais, Eur	181.804	174.174
Vidutinis vadovų skaičius per ataskaitinį laikotarpį, žm.	4,1	4

19 pastaba. COVID-19 situacija

VIPA, siekdama valdyti su COVID-19 pandemija susijusias rizikas, struktūruotai peržiūrėjo ir įsivertino savo veiklos atsparumo ir pasirengimo lygį pasitelkdami praktinį, partnerių Ernst & Young Baltic sukurtą, Verslo atsparumo COVID-19 įsivertinimo įrankį. Gauti įverčiai šiose srityse:

- 1) tiekimo grandinės ir tarptautinės veiklos,
- 2) darbuotojų sveikatos ir jų gerbūvio,
- 3) talentų ir darbo jėgos,
- 4) klientų saugumo ir verslo reputacijos,
- 5) finansų ir investicijų,
- 6) rizikos valdymo,
- 7) valstybės valdymo ir viešosios politikos,
- 8) technologijų ir informacijos saugos,
- 9) draudimo ir finansinių rezervų.

Atsižvelgiant į atliktą įvertinimą pagal VIPA taikomas sritis buvo parengtas, aptartas bei patvirtintas Valdyboje ir Stebėtojų taryboje COVID-19 veiklos tęstinumo statusas bei veiksmų planas.

Kiekviena VIPA įgyvendinama finansinė priemonė yra peržiūrima, tiek finansavimo sąlygų prasme, tiek ir projektų srauto prasme. Kiekvienam fondui VIPA turi pasiūlymų kaip pagerinti, palengvinti

sąlygas (pvz., pakeisti proporcijas paskolos ir subsidijos, palengvinti finansavimo sąlygas). Projekto srauto prasme yra komunikuojama su pareiškėjais, vedami nuotoliniai mokymai, atliekamas rizikos monitoringas. 2020 m. prasidėjus pirmajai COVID-19 bangai buvo įvertintos strateginių rodiklių nepasiekimo grėsmės ir prognozės atsižvelgiant į COVID-19 įtakojančias pasekmes.

VIPA įgyvendinamų priemonių (išskyrus DNMF) naudos gavėjai yra viešosios įstaigos. Valstybės sektoriuje darbas nesustoja, tad VIPA COVID-19 įtaka yra neženkliai.

VIPA atliko pajamų (fondų valdymo mokesčių) prognozių skaičiavimą skirtingais scenarijais. Skaičiavimų rezultatai atskleidė, kad VIPA uždirbamos pajamos yra jautrios išmokėjimų rangovams ir įmokų surinkimo lėtėjimui.

Statybų ir rangos sektoriai patiria didelę COVID-19 riziką, jų likvidumo rodikliai yra įtempti, nebegaudami mokėjimų iš klientų, jie būtų priversti stabdyti veiklą. Šios rizikos valdymas labai priklauso nuo to, kaip greitai ir kokia apimtimi nacionaliniu mastu bus įgyvendintos pagalbos verslui (tarp jų ir statybų sektoriui) priemonės. VIPA, atsižvelgdama į COVID-19 sukeltą riziką statybų sektoriui, peržiūrėjo savo vidaus procedūras ir sumažino mokėjimo prašymų apmokėjimo terminus iki minimumo.

VIPA nenumato reikšmingo projektų srauto sumažėjimo, atvirkščiai, kaip nacionalinė plėtros įstaiga gali tikėtis didesnio projektų srauto ir didesnės finansavimo paklausos.

Siekiant skatinti Lietuvos ekonomiką, VIPA prisideda tuo, kad nesiekia mažinti išlaidų ir lėtinti atsiskaitymų. VIPA mokėjimai tiekėjams neturi didelės sutartinės rizikos. Atsiskaitymams su kreditoriais VIPA yra sukaupusi pakankamai lėšų.

Operacinė rizika yra didesnė nei įprasta ir yra siejama su personalu (tikimybe, kad dalis darbuotojų susirgs) bei informacijų technologijų rizika (tikimybe, kad įranga suges, neveiks tinkamai, nebus užtikrinamas patikimas ir saugus ryšys). Ši rizika yra valdoma taikant įprastas operacinės rizikos valdymo priemones.

Klientų identifikavimas nuotoliniu būdu vykdomas naudojant el. pasirašymo funkcionalumus.

VIPA yra sudaryta COVID-19 situacijų valdymo grupė. Periodiškai organizuojami susirinkimai nuotoliniu būdu, naudojant išmaniąsias technologijas. Kiekvienas grupės narys reaguoja į situaciją pagal pavestą atsakomybės sritį.

Yra patvirtinta VIPA generalinio direktoriaus tvarka dėl COVID-19 pandemijos privalomo darbo organizavimo nuotoliniu būdu, darbų atlikimo laikymosi terminų, tvarkos, komunikavimo priemonių, saugumo reikalavimų laikymosi. Visiems darbuotojams suteiktos priemonės (kompiuteriai, monitoriai), priėjimai prie VIPA serverio, atlikti skambučių peradresavimai. Nuotolinė prieiga prie VIPA sistemų yra užtikrinama per VPN. Visos programinės įrangos licencijos leidžia dirbti nutolusioje darbo vietoje. Siekiant užtikrinti duomenų saugumą vartotojų prieigos teisės tiek prie sistemų, tiek prie failų reguliariai peržiūrimos ir valdomos. Automatinis duomenų atsarginis kopijavimas atliekamas nutolusioje ir vietinėje atskiroje tarnybinėje stotyje.

Susitikimai organizuojami Skype verslui/zoom/webex/teams meeting priemonėmis. Dokumentai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu per Dokobit.com ir goSign.lt. Gautos apmokėjimai suskaitos vizuojamos per Dokumentų valdymo sistemą (DOKAS). Sustiprinta vidinė komunikacija ir visos gautos informacijos pateikimas darbuotojams su COVID-19 susijusiais veiksmais, parengta atmintinė kaip elgtis susirgus koronavirusu, siunčiamos rekomendacijos dėl darbo sąlygų namuose.

Mokymai, susitikimai su partneriais, klientais, tiekėjais organizuojami nuotoliniu būdu.

Užtikrinamas biuro priežiūros vedinimo, dezinfekavimo priemonių aprūpinimas. Sustiprinti biuro apsaugos reikalavimai.

Dėl veiklos resursų sustiprinimo tęsiamos ir vykdomos darbuotojų atrankos, kurios buvo planuotos ir pradėtos vykdyti iki karantino paskelbimo.

VIPA veikdama kaip Nacionalinė plėtros įstaiga, pagal kompetenciją ir veiklos sritis prisideda prie LR Vyriausybės patvirtinto "EKONOMIKOS SKATINIMO IR KORONAVIRUSO (COVID-19) SUKELTŲ PASEKMIŲ MAŽINIMO PRIEMONIŲ PLANO". Prisidedama prie šio priemonių plano įgyvendinimo, VIPA aktyviai bendradarbiauja su ministerijomis siekiant spartinti investicijų programas, greitinti išmokėjimus bei

spartinti daugiabučių namų renovacijos programą. Lygiagrečiai VIPA komunikuoja su savo partneriais - tarptautinėmis finansų įstaigomis - su kuriais ieškoma būdų, kaip palengvinti investavimo sąlygas, atsisakyti tam tikrų ribojimų. Pagal valdomus VIPA fondus: Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF), Energinio efektyvumo fondas (ENEF), Savivaldybių pastatų fondas (SPF), Kultūros paveldo fondas (KPF), Vandentvarkos fondas (VF) ir įgyvendinamas Gražinamosios subsidijos (GS) ir Savivaldybių dotacijos priemonės siekiama skatinti renovacijų spartinimą: sutrumpinti paraiškų vertinimo terminai, peržiūrėti VIPA vidaus suteikimo procesai, pakeisti teisės aktai.

VIPA nenustatė tikslinės ir reputacinės rizikos, kadangi ties visomis priemonėmis yra atlikti arba derinami finansavimo sąlygų pagerinimai. Visos VIPA priemonės nėra naujos, jos įgyvendinamos ne vienus metus.

19 pastaba. Pobalansiniai įvykiai

Jokių kitų pobalansinių įvykių, kurie galėtų daryti reikšmingą įtaką VIPA finansinėms ataskaitoms iki ataskaitų patvirtinimo dataos nebuvo.

2021 m. lapkričio 12 d.

Generalinis direktorius

Gvidas Dargužas

Finansų apskaitos skyriaus vadovė - vyr. finansininkė

Rasa Jasaitienė